

A. 344.

Marpurg J.

Uta via Mason

145

Ad 214.

Üts há Mannitsfus

Vindes

kumba

Figille Ma-rahwa laste wannambille

nóstmehé herne-pandmisse polest

se wastse wisi perrá

Söamelikkust armust wóttap anda

George Gottfried Marburg,

Wasselina Kerkesand.

Üts Söonna parral ajal.

Selle fure Tartolina ramato-kohto subbaga.

Tarto-linan,

trúkkitu Grenziusse man.

Erweesr. 5, w. 17. Ärge olge rummala
enge moistlikko, mes Isfanda tahtminne õlnes.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivisamatukogu

21728

Minna olle ikkes päädnu, Teid, armas ma-
rahwas, oppetusse ramatuide läbbi, figesuggutse
hå ninē tullulikko tundmisse pole juhhatada, ninē
minna woi kûl lotada, et se ei sa mitte teije man-
ilmasjata ollema. Sedda somwa minna nõud
essiärrälikkult se manitsusse polest, kumba min-
na parhilla teite wõtta anda.

Se puttup ütte asja, kelle polest teije seän
ja ka mõnne rummala Sakso seän weel suur ho-
letus om, ent kelle polest siski ütšik Eesa ninē Em-
ma, kummille Jummal om latsi andnu, ennåmb
es pea mitte holetõ ollema.

Se om se nõstme ehē herne pannes
minne se wastse wisi perrå, kumb Jum-
mala sure armo ninē hatlestusse, läb-
bi meije ajal om teeda sanu.

Måråne hirmus ninē raspe ninē kurri ja fib-
be tõbbi se wanna nõstme ehē herne tõbbi om, es
ma pea teise sedda weel ütsema ninē ärraselleta-
ma? Kes teije seän ei tija ninē ei tunne ninē ei
målleta sedda essi mitte? Kas temma perråst ei
olle jo mitto teije seän omme armsit latssekeissi mat-

tusse päle hallosaste iknu? nink sagedaste särät-
 sid latsid, kumma teile jo abbis oliwa teije tō tal-
 litamisse man? Ehk kui mitto latse omma tem-
 mast pinnes ehk häddapolikos lānnu? Miina
 woi seperräst sōdda teije omma teedafamisse päle
 ütelda: et se nōstine ehk herne tōbbi, kui temma
 lomust laste kätte saap, se figehakkeliikkumb nink fi-
 ge kibbedamb nink fige kurjāmb tōbbi on, üt-
 s nakkaw tōbbi; ilma tehinata ütse iniminine ei
 jä; nink kumb figeenāmb ininimisi senti ajani om
 koletanu. Se wijes iniminine kolep sefsammast
 herne tōbbe; kui temma lomust ininimiste kätte
 tulley, ärrā, se kumnes iniminine lāt temma lābbi
 omma nāo polest illotas neide alwa tāhhe perräst,
 nink se katkūnnes lāt pinnes ehk häddapolikos.

Hāste illeskaswatetu tütre, kumille se ar-
 mas nink holikas Emma jo ütte mōrsja kirstu ol-
 li walmistānu, nink hā wirta priiski poja, kumma
 jo omma Eska wafemel tōdd teijewa, omma uelst
 surma saakis kani. Kas se et olle tōttelik? m i d
 507 Mitto tarka mehhe nink kare arsti omma se-
 perräst eggāl ajal ütte nouwo päle mōtteku, kumb
 sefanna tōbbe wasta olles, nink nemma omma
 ka wimate Jummalā arnis nink hallestusse kōbbi
 säräst nouwo lōidnu, kumb kōhhalt nink kōggōna
 sefanna tōbbe wasta om.

Se om se wastne nõstme ehk herne pannemis
 se wiis säratsit hernešt, kumma neid innimissi
 kurja lomolikko herne wasta kaitswa, nink kumbe
 seperräst kaitswas herneš kutsutas.

Neidesinnaste kaitswa nõstme ehk hernega
 om särane luggu. Se lats, kellel neid õi g e d e
 om pantus sanu, se jääp omma ello ajal kaitsetu
 neide kurja lomolikko henede eest, temma ei sa
 tõbbitses, nink ütse ei kole neist ärrä.

Se panneminne om wägga hõlpsas nink sün-
 nip nidade: ütte terrawa weikesse weitse ehk nõg-
 laga, kelle otsa man middäge sest maddast, mes
 üttest kaitswast hernešt ehk nõstmešt om woetu, lei-
 katas rasokenne kätte ehk kolme ehk kaneljan paikan
 hõlman, mes lastille suguuke kibbe ei olle.

Meijandal päiwal perräst pannemist näsitwa
 hennast sen pannemisse paikan werrewa korge tãh-
 hekesse, nink wijendäl päiwal tullep kesspaikan ütš
 willikenne, kumb kuwendal nink seitsmendal päi-
 wal surembas lät, nink kattesamat nink üttesa-
 mal päiwal hennast tigesuurembas nästap, nink
 temmal saap ütš pimme werrew weer ütte kolli-
 laia. Sel ajal om selle lastele weikenne tõbbi.

Künnendäl päiwal kaup se tiime werrew kãrm
 ärrä, mes weere umbre olli, se will lät kesspaikan
 prunis, kãlmap ärrä, nink sãttap kattesã tõistkum-

nendel ehk kattedümmel päiwal mahha. Se lats om õige terwe ning om nüüd omma ello ajal neide kurtia lomulikke nõstme ehk herne eest kaitsetu. Sest neist mitmast tuhhandast inimisise latsist, kummil neist kaitswast nõstmist ehk hernest om eale pantus sanu, ei olle weel sest pannemisest keage ärrä foolnu.

Rige ilma ma kottussen, kiken linan ning käl-
lan nakkatas nüüd neile latsille neid kaitswat nõst-
mid ehk hernid pannema.

Ra essi ne rahwakesse, kumma weel pagga-
na omma, ning neist omma kuulnu, lastwa om-
mille latsille neist kaitswast hernist panna ning kitta-
wa Jummalat se sure armo eest.

Sest se om kiksille inimisikke lomulik, määrat-
sest süggust ning rahwast nemma ka eäle olnes, et
laste wannamba omme latsi wägga armastawa,
kui omma kige kallimbat warra. Ent ni kawwa
kui latsille ne kaitswa herne weel ei olle pantus sa-
nu, siis ei woi ka üttil. Essa ning Emma omme
laste polest julge olla, et nemina neid saas kawwa
piddama. Ikkes peawa nemma pelgama, et neile
nõstme ehk herne többi saas sama ning et nemma
neist hallosaste saas ärräfoolma, ni kui ka kigen
paikan om sündinu.

Wõtke seperräst minno Arma, sedda Jum-

in ala armis ninf hallestust ninf suurt hateggemist
 tutta, kumba tenma selle kogonal innimiste Suga
 gute se läbbi om näütü, et kaitswa=herne omma,
 kumma kif latfi kummille neist pantas, neide hirm
 sa ninf surma=herne wasta kaitswa, ninf lasse
 neist ommille latfille panda. Meist woip jo woi
 kesse latfille, kumma 4 ehf 6 ehf 8 näddali wanna
 omma pantada. Kihin Linan ninf mitman mois
 san omma särätse armolikko ninf söbbralikko arsti,
 kumma hääl meel ninf surest wabbast armust neis
 le latfille neid kaitswa=hernid pannewa. Teil ei
 olle muud middake waja, kui et teije omme lastega
 neide mannu läte, ninf se panneminne om pea sun
 dinu. Ehf kas ütšäräne kääf teile wahhest ni
 rasse om? Ent kui teije latse neist furjast lomu=her
 nest pöddewa, ninf sinn Emma 2 ninf 3 näddalid
 omme haige latse wode man öbl ninf päiwal peat
 walwama, neide ohfo ninf surma hädda nägges
 ma, ninf neid wimate mattusse päle toma ninf
 hauda pannema, kas se om teile hõlpsamb?

Minna ei woi teile ka siin mitte tunnista
 matta jätta, et eggäüts. Esja ninf Emma, kumma
 ehf laiskusse ehf wastapannemisse ehf wäärusfu
 ehf holetusse läbbi ommille latfille ei lasse neid
 kaitswat=nösimed ehf herved panna, ninf kumbe
 latse siis neist lomu=herneist ärrakoolwa, särätse

õitse kui õmmie latse rõvli õmma, ja särätse wann
 namba ei wot mitte, kui neide latse ärrakoolwa,
 õmmas lotusses ütelda: Se õlli Zummala taht
 minne, sest Zummala tahtminne om nõud, et
 teije, et eggants Eesa nink Emma kike ilma pääst
 nink ka ma ruhwa latse wannamba õmmille
 latssille neid kaitswat herved peawa lastma pauna,
 et ne latse ellole jäässe. Ehl kas se ka Zummala
 tahtminne om, kui keäge tõist ärratappap? Zum
 mal tahhap hääd nink ei mitte kurja. Siis ärge
 olge rummala enge mõistlikko, mes Jofanda taht
 minne õnes.

Ärge tagganege sepeväst mitte ennamb, sed
 da häteggemist wasta wõtra; kumbä ni paljo au
 sa nink tarka arsti teise nink teije latssille ängawa,
 et nemma neile ilma tengata neid õigid kaitswat
 herved tahtwa panna, kui teije õnime latss neide
 maja sisse säetu ajal sate toma.

Sedda ängap esstärallikkult se kauwolil Toh
 ter Herra Tarto linan, nimimega Wilmer tei
 le retta.

Oh et teije sedda manüsfust õige õbamette
 wõttasse nink se perä ilmatagganematta teesse,
 et ka se polest teije läbbi Jofusse meije õnnisteg
 gija oppust ehhitetus saas!

Kõidetud 12.mail 1930.

